

NOTAT

TIL: Mikael Poul Gillespie
FRA: Nikolaj Thomassen, Anette Alnøe og Christian Petersen
EMNE: Svar på Udsætningsforeningens høringssvar
DATO: 26-05-2025

SVAR PÅ KOMMENTARER I HØRINGSSVAR FRA UDSÆTTERFORENINGEN

Udsætterforeningen Vestsjælland har indgivet et 20 siders langt høringssvar i forbindelse med høringen af lokalplanen for Tidselbjerget Etape 2 og særligt miljøvurderingen af denne. I nærværende dokument giver WSP et forholdsvist kortfattet svar på de 11 hovedkommentarer, der resumerer foreningens anker i forhold til miljøvurderingen.

Hovedkommentarerne fra Udsætterforeningen er følgende:

1. Input vandet fra den realiserede udstykning Tidselbjerg 1, samt flere andre udstykningen er ikke indregnet i den kumulerede effekt. Dette er i strid med den foreliggende plan der kun, er realiseret med et rense- og opholdsvolumen på 1/6 del af kravene i forhold til Spildevandsbekendtgørelsen. Det betyder for ringe renseseffekt, samt risiko for ukontrollerede oversvømmelser i boligområderne.
2. Temperaturforholdene i udløbsvandet er ikke målt, men kun beregnet uden dokumentation.
3. Geniltningsforholdene er ikke målt, men baseres udelukkende på en udokumenteret påstand, ligesom det eksisterende udløb ikke er etableret efter principperne i udledningstilladelsen, hvilket forudsættes i Miljøvurderingen.
4. Ørredens påvirkning af flow spring er ikke vurderet.
5. Man har ikke anvendt al tilgængelig viden.
6. Ingen af ovenstående forhold er vurderet i en "Worst Case" situation, da sommer-medianminimum-vandføring er ukendt.
7. Grundprincipperne for robusthedsundersøgelserne er underkendt af klagenævnet.
8. Udledningstilladelsen kan ikke "genbruges", som antaget.
9. Forkert metode valg.
10. Miljøvurderingen tager udgangspunkt i en forstyrret tilstand.
11. Der mangler en korrekt kumuleret vurdering i forhold til temperatur, ilt og vandføringspring.

Datagrundlaget for miljøvurderingen af lokalplanen omfatter forskellige måleprogrammer, som danner et godt grundlag for miljøvurderingen. Der er derfor fagligt belæg for at vurdere at vandhåndteringen i lokalplanområdet ikke har en væsentlig negativ effekt på miljøet i Gudum Å, og for vandløbets mulighed for at opnå målopfyldelse.

Udsætningsforeningen beskriver, at flere regnvandsbassiner i Slagelse by er underdimensionerede og/eller oprensningsmodne. Underdimensionerede bassiner vil medføre en forringet rensning af regnvand.

Temperatur og ilteffekten af dette forhold er sandsynligvis også større end ved korrekt dimensioneret bassiner, da det mindre vandvolumen hurtigere opvarmes. Det skal bemærkes, at det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og vandmiljø (Forhenværende Miljøstyrelsen), og ikke Slagelse Kommune, der er tilsynsmyndighed for regnvandsbetingede udledninger. Slagelse Kommune kan derfor vælge at kontakte SGAV for en vurdering af udledningernes påvirkning af miljøforholdene i Skovse-Gudum Å herunder påvirkning af fiskebestanden.

Ser man imidlertid på vandkvaliteten, og herunder ilt- og temperaturforholdene i Skovse-Gudum Å, målt på smådyrssammensætningen på statslige målestationer (tilstandsstationerne fra vandområdeplanerne) ned igennem vandløbet på den strækning, hvor der udledes dårligt rensset regnvand, så er tilstanden så god, at der er målopfyldelse i hele forløbet ned til sammenløbet med Jernbjerg Å. Det indikerer, at det ikke er det manglende renssevolumen i de eksisterende bassiner eller udledninger med opvarmet bassinvand, der medvirker til manglen på fisk i åen. Desuden indikere det, at den miljøvurderede BAT-dimensionerede regnvandshåndtering i lokalplanen ikke vil ændre på dette. Den primære årsag til at der er begrænset effekt på den nuværende og fremtidige vandkvalitet, skyldes at andelen af oplandet der er befæstet er meget lille, og udgør kun 3-5%, da det befæstede areal udgør 100 ha svarende til 1 km², mens vandløbsoplandet til Skovse-Gudum Å udgør 26-30 km². Effekten af den utilstrækkelige rensning, vil derfor primært være på slutrecipienten.

En yderligere og endnu mere omfattende belysning af miljøeffekten af lokalplanens regnvandshåndteringen samt en detaljeret robusthedsanalyse, vil derfor sandsynligvis ikke ændre noget, og vil derfor heller ikke medvirke til, at der gennemføres tiltag som får fisk tilbage i vandløbssystemet.

Det er derfor mere hensigtsmæssigt, at Slagelse Kommune og udsætningsforeningen indleder en dialog, hvor man får afklaret, hvad der er de primære årsager til manglen på fisk og dermed manglende målopfyldelse for fisk i vandløbet (også på de strækninger ovenfor, hvor der ledes regnvand ud og længere oppe, hvor der ikke ledes regnvand ud). På baggrund af dette kan der iværksættes en handleplan. Det er muligt, at en indsats eller medfinansiering fra Envafor kan indgå i handleplanen, da vi i disse år ser forsyninger gå ind i andre løsninger end traditionelle regnvandsbassiner. I den sammenhæng bør der tilvejebringes et dokumenteret overblik over den eksisterende regnvandshåndtering for Slagelse by.

Svar på spørgsmål:

1. Input vandet fra den realiserede udstykning Tidselbjerg 1, samt flere andre udstykningen er ikke indregnet i den kumulerede effekt. Dette er i strid med den foreliggende plan der kun, er realiseret med et rense- og opholdsvolumen på 1/6 del af kravene i forhold til Spildevandsbekendtgørelsen. Det betyder for ringe renseseffekt, samt risiko for ukontrollerede oversvømmelser i boligområderne.

Svar:

Inputvandet fra den realiserede udstykning er inddraget ved, at der er målt iltkoncentration og -procent samt temperatur nedstrøms udledningspunktet. Desuden er der udtaget vandprøver til bestemmelse af kemisk tilstand og nationalt specifikke stoffer. Koncentrationerne af ilt og miljøfarlige stoffer samt temperatur, er derfor et statusbillede af de nuværende udledningers påvirkninger i vandløbet.

Der er ikke regnet på det eksisterende kloaksystems teoretiske påvirkning af den hydrauliske påvirkning af recipienten ud fra kloakdata. Dette kan evt. gennemføres i forbindelse med en eventuel robusthedsanalyse eller en analyse til udredning af miljøforholdene i vandsystemet som helhed.

2. Temperaturforholdene i udløbsvandet er ikke målt, men kun beregnet.

Svar:

Da lokalplansområdet ikke er etableret endnu, er det korrekt, at beregningen ikke er eftervist ved målinger af indløbsvand og udløbsvand med lignende dimensioner, vandmængde og temperatur i indløbsvandet. Der er i miljøvurderingen foretaget en beregning af udløbstemperaturen, med antagelse af at temperaturen falder i røret fra lokalplansområdet og ned til Gudum Å, fordi røret løber i jorden, som typisk er 10 °C varmt. For at gøre vurderingen af påvirkningen på temperaturen fra lokalplansområdet, mere konservativ er der i forlængelse af jeres høringssvar foretaget en ny beregning, hvor temperaturen i udløbsvandet til Gudum Å er 26 °C, samtidig med der er anvendt den højeste temperatur, som er målt i Gudum Å på 19,7 °C. Denne tilgang er den samme konservative tilgang som for beregning af ilt, som antager at koncentrationen er 0 mg/l ved udløb i Gudum Å.

På baggrund af sommermiddelfstrømningen på 3,9 l/s/km², en udløbsmængde på 7,5 l/s, og en temperatur i Gudum Å på 19,7 °C bliver den beregnede temperatur i Gudum Å efter udledning 19,88 °C. Det fremgår af retningslinjer for udarbejdelse af indsatsprogrammer, at sommertemperaturen i vandløb ikke må overstige 21,5 °C for vandløb med god- eller høj økologisk tilstand, og at den maksimale temperaturændring ved udledninger ikke må overstige 1 °C efter blandingsfanens ophør. Den resulterende temperatur vil derfor ikke overskride den maksimale temperatur på 21,5 °C i Gudum Å og heller ikke temperaturændring på 1 °C. Derudover skal det nævnes, at en stigning fra 19,7 °C til 19,88 °C vil være meget kortvarig, fordi vandet i Gudum Å vil blive fortyndet yderligere efter kort tid med regn, samt at en hændelse med sommermiddelvandføring kombineret med at der ledes 7,5 l/s ud fra bassinet, er yderst sjældent (hvis overhoved muligt).

Det vurderes derfor, at udledningen ikke vil have en væsentlig påvirkning på temperaturen og dermed på tilstanden i Gudum Å eller være til hinder for den fremtidige målopfyldelse.

Der er foretaget beregninger af den resulterende iltkoncentration, på baggrund af de nyeste iltmålinger, hvor den laveste målte iltkoncentration i Gudum Å er 6,24 mg/l. Ved en udledning på 7,5 l/s og en sommermiddelfstrømning på 3,9 l/s/km² vil den resulterende minimumkoncentration i vandløbet være 6,06 mg/l, hvormed den vejledende minimumskravværdi på 6 mg/l vil være overholdt. Det vurderes derfor, at udledningen ikke vil have en væsentlig påvirkning på iltkoncentrationen og dermed på tilstanden i Gudum Å eller være til hinder for den fremtidige målopfyldelse.

Om sommeren når temperaturerne er høje i regnvandsbassiner og Gudum Å, vil der ikke blive tilført vand fra bassinerne i så store mængder (7,5 l/s,) som er brugt til beregningen i miljøvurderingen, fordi disse mængder kun ses ved store regnhændelser og ved koblet regn.

3. Geniltningsforholdene er ikke målt, men baseres udelukkende på en udokumenteret påstand, ligesom det eksisterende udløb ikke er etableret efter principperne i udledningstilladelsen, hvilket forudsættes i Miljøvurderingen.

Svar:

Det er korrekt, at geniltningsforholdene ikke er målt, derfor er der konservativt valgt, at iltindholdet er 0 mg/l i udløbsvandet til Gudum Å i beregningen. Det er velkendt, at der sker en væsentlig geniltning ved at lede vandet over et stenudlæg, men dette indgår ikke i den konservative beregning. Geniltningen er i øvrigt afhængigt af forskellen mellem vandets og atmosfærens iltindhold. Hvis iltindholdet i vandet er lavt, vil geniltningen være stor, hvorimod geniltningen vil meget beskeden, hvis vandet i forvejen er mættet med ilt.

Det er naturligvis en forudsætning for analyserne i miljøvurderingen, at kravene til udledningsforholdene honoreres i efterfølgende realisering af projektet.

4. Ørredens påvirkning af flow spring er ikke vurderet.

Svar:

Man kan beregne påvirkningen af det ændrede vandføringsmønster på økologiske kvalitets ratio for fisk ved brug af den EQR-formel, som DCE har udviklet. Da metoden er usikker, og da den hydrauliske påvirkning fra udledningen på vandføringsmønsteret i vandløbet i nærværende tilfælde er meget begrænset, er det vores vurdering, at beregningen ikke vil give et markant bedre grundlag.

Beregningen kunne være relevant i forbindelse med en eventuel robusthedsanalyse eller en analyse til udredning af miljøforholdene i vandsystemet som helhed, hvor man samtidig belyser de øvrige kloakforholds indvirkning på vandføringsmønsteret og fiskeøkologien.

5. Man har ikke anvendt al tilgængelig viden

Svar:

Vi vurderer, at man har anvendt den viden, der er nødvendig for en fagligt solid vurdering, og i det omfang man har manglet viden, har man indsamlet den gennem målinger.

I forhold til den viden om de eksisterende afløbsforhold, Udsætningsforeningen har indsamlet og bidraget med, kunne den med fordel anvendes i en mere omfattende analyse af afløbssystemet i Slagelse og dets påvirkning af miljøforholdene i Tude Å-systemet, men dette ligger uden for denne miljøvurderings rammer.

6. Ingen af ovenstående forhold er vurderet i en "Worst Case" situation, da sommer-medianminimum-vandføringen er ukendt.

Svar:

Regnvandsudledninger finder sted under en regnhændelse, og hvis hændelsen har været kraftig samt i dagene efter. Under en regnhændelse og i dagene efter en kraftig regnhændelse løber der en vandføring svarende til middel eller derover i vandløbet og således ikke en medianminimumvandføring.

Ved at anvende det maksimale afløbstal (7,5 l/s), at sætte udløbsvandets temperatur til det maksimalt målte (26 °C) og iltindholdet til 0 mg/l, samt antage at der ikke sker en geniltning, er der anvendt en række "Worst Case"-værdier i vurderingens beregninger.

Der er en mere avanceret såkaldt tidsanalyse-metode, der kan anvendes til at belyse det dynamiske samspil mellem udledninger og vandføringer i vandløb. Metoden blev vurderet for omfattende i forhold til behovet i

nærværende miljøvurdering, hvor man i stedet forholdt sig meget konservativt i vurderingen. I en analyse af samspillet mellem Slagelse bys udledninger og vandføringsmønsteret i Skovse-Gudum Å og Tude Å, vil metoden være hensigtsmæssig.

7. Grundprincipperne for robusthedsundersøgelserne er underkendt af klagenævnet.

Svar:

Der er eksempler på at simple robusthedsanalyser ikke er tilstrækkelige, da de ikke belyser dynamiske forhold. Det vil dog altid bero på en konkret faglig vurdering i den enkelte sag, om der skal gennemføres en analyse og i så fald, hvor detaljeret og omfangsrig den bør være. Da klagenævnet kun forholder sig til konkrete sager, har klagenævnet ikke generelt underkendt simple robusthedsanalyser.

8. Udledningstilladelsen kan ikke "genbruges", som antaget.

Svar:

Det forventes, at der skal søges en ny udledningstilladelse i forbindelse med projektet. Det er muligt, at der gennemføres yderligere analyser af spildevandsforholdene, hvis spildevandsmyndigheden vurderer, at det er nødvendigt for at kunne meddele tilladelsen.

9. Forkert metode valg

Svar:

Hvis der menes metoden hvormed robusthedsanalysen er gennemført, så se svar på 7), ellers må punktet gerne uddybes.

10. Miljøvurderingen tager udgangspunkt i en forstyrret tilstand

Svar:

Her refereres muligvis til at flere afgørelser fra klagenævnet vedr. de hydrauliske konsekvenser af udledninger peger på, at der skal anvendes en uforstyrret tilstand som reference. Det er særligt for de hydrauliske konsekvenser af udledninger af regnvand, at det kan være aktuelt at se på uforstyrret tilstand – indenfor andre emner i en miljøvurdering, ses der ikke på uforstyrret tilstand. Dette forhold kan blive behandlet yderligere i en eventuel robusthedsanalyse i forbindelse med at der skal ansøges om en udledningstilladelse.

11. Der mangler en korrekt kumuleret vurdering i forhold til temperatur, ilt og vandføringsspring

Svar:

Dette er besvaret under 1 og 4